

ΑΒΓΔΕΖΗΘΙΚΛΜΝΞ ΟΠΡΣΤΥΦΧΨΩ

- YUN101 YUNAN DİLİ GRAMERİ I
- Dr. Öğr. Üyesi Esra Yalazı
- eyalazi@ankara.edu.tr

18 Ekim 2021

YUNANCADA İSİMLER

Yunancada isimler çekimli olup isme üç özellik eşlik etmektedir.

Cins (genus)
Sayı (numerus)
Hal (casus)

Cins (genus): Her Yunanca ismin bir cinsi olmakla birlikte, Yunancada isimler üç cinse ayrılırlar:

Eril (masculinum),
Dişil (femininum) ve
Cinssiz (neutrum)

Cins ayrımı gerçek cinsle tam olarak bağlantılı olmayıp daha çok dilbilgisel bir cins göstermektedir. Yani mantıksal olarak cinssiz gruba girmesini düşündüğümüz bir isim Yunancada eril ya da dişil gruba dahil olabilmektedir. Ancak genel olarak canlıların cins ayrımı dile yansımaktadır.

Örneğin;

Mantıksal olarak eril olduğunu düşüneceğimiz şu isimler gerçekten de Yunancada eril cinstedirler.

- νεανίας, άνθρωπος, ιατρός, διδάσκαλος, στρατηγός...

Femininum olduğunu düşüneceğimiz şu isimler de Yunancada femininumdur.

- γυνή, ἀδελφή, κόρη, μήτηρ...

Neutrum olduğunu düşüneceğimiz aşağıdaki isimler de dilbilgisel olarak Yunancada yine neutrum cinstedirler.

- δῶρον, ξύλον, πῦρ, φῶς...

Ancak Türkçede ya da İngilizcede cinssiz olduğunu düşüneceğimiz pek çok isim de Yunancada dilbilgisel olarak dişil ya da eril kabul edilmektedir.

- Türk. kitap Yun. βίβλος dişil
- Türk. söz, Yun. λόγος eril
- Türk. zanaat Yun. τέχνη dişil

İSİMLERİN CİNSLERİ NASIL ANLAŞILIR?

Yunancada isimlerin cinslerini anlayabilmek için kelimelerin yalın haldeki (nominativus) bitim ekleri ve kelimeyi tanımlayıcı olan belirteçler (artikeller), cinsi ayırt etmede yol göstericidir.

Yunancada bir ismin tamamlayıcısı olan artikeller de bağlı oldukları isimler gibi cins, sayı ve hal özellikleri taşırlar. Artikellerin bu üç özelliğe göre biçimlenen sabit bir çekim tablosu vardır.

YUNANCA ARTİKEL ÇEKİM TABLOSU

TEKİLLER			ÇOĞULLAR		
	Masc.	Fem.	Neutr.	Masc.	Fem.
Nom.	ὁ	ἡ	τό	οἱ	αἱ
Gen.	τοῦ	τῆς	τοῦ	τῶν	τῶν
Dat.	τῷ	τῇ	τῷ	τοῖς	ταῖς
Acc.	τόν	τήν	τό	τούς	τάς
Voc.	ὦ	ὦ	ὦ	ὦ	ὦ

YUNANCADA İSMİN HALLERİ (CASUSLAR)

NOMINATIVUS (yalın hal): Yalın haldeki isim özne olarak kullanılır. Çekimli fiillerin öznesi mutlaka nominativ casustadır. Yükleme sorulan kim? ve ne? sorularına cevap verir.

GENITIVUS (-in hali): Bu casus isim tamlamalarında tamlayan olarak kullanılır. Yükleme sorulan kimin? neyin? sorularına cevap verir. Bazı fiiller de nesne olarak (tümleç) genitiv casusta bir isim gerektirirler.

DATIVUS (-e hali): Bu casus Yunancada yönelme, aidiyet ve ilişki belirtir. Yükleme sorulan kime? neye? kim için? ne için? sorularına cevap verir. Ayrıca dativus possessivus olarak da kullanılır.

ACCUSATIVUS (-i hali): Bu casus geçişli fiillerin nesnesi olarak kullanılır. Belirtme halidir. Hareket belirten fiillerle birlikte yön gösterir. Kimi? neyi? Sorularının yanı sıra bir praepositio ile birlikte nereye sorusuna cevap verir.

VOCATIVUS: Seslenme ve ünlem halidir. Kısaca ey!... olarak çevrilebilir.

YUNANCADA NOKTALAMA İŞARETLERİ:

Yunancada nokta ile virgül Türkçedekinin aynıdır.

(.) → (.) (,) → (,)

Yunancada satır çizgisinin biraz üzerine konulan (·) işareti Türkçede kullanılan (·) ve (·) işaretinin karşılığıdır.

Yunancada soru işareti ise noktalı virgülle gösterilir: Türkçedeki (?) işareti Yunancada (;) şeklinde gösterilir. Yunancada soru cümlesi yapmak için tam olarak özel bir biçim yoktur, cümlelerin sonuna (;)

işaretini koymak yeterli olacaktır. Soru cümlesi oluşturan soru zamirleri sıfatları ve çift soru cümleleri daha sonra işlenecektir.

Örn; Πιστεύεις = Güveniyorsun.

Πιστεύεις; = Güveniyor musun?